

Система бухгалтерського обліку: аспекти впливу COVID-19

Невизначеність в бізнес-середовищі зумовлена COVID-19, законодавчі обмеження, спричиняють необхідність нагального дослідження та розробки належного інструментарію для забезпечення цілісності, достовірності і системності діяльності суб'єктів господарювання. Облікова система виступає тим індикатором, який фіксує всі господарські процеси та є механізмом формування дій на випередження для уникнення негативних впливів. Постає необхідність дослідження питання особливостей бухгалтерського обліку ризиків в умовах нових викликів та невизначеностей.

Наслідки пандемії коронавірусу можуть призвести до: зупинки виробництва, перебоїв в ланцюгу поставок, недоступності до персоналу, скорочення обсягів продажів, прибутку і продуктивності, закриття підприємств, відстрочку запланованого розширення бізнесу, нездатності залучити фінансування, зростання волатильності вартості фінансових інструментів.

Все це зумовлює необхідність в уточненні оцінки активів, зобов'язань, резервуванні коштів на покриття понесених втрат, перегляду багатьох контрактів.

Законодавче обмеження та зупинення діяльності багатьох суб'єктів господарювання призведе до їх самоліквідації, відповідно зросте обсяг роботи щодо відображення в обліку ліквідаційних процедур. Відбудеться знецінення нематеріальних активів і гудвілу, виникнуть значні ризики ліквідності; виникне необхідність в перекваліфікації короткострокових і довгострокових кредитів та інших зобов'язань; виникне потреба у створенні страхових резервів під збиткові договори та перебої в роботі; безробіття спричинить відтік кваліфікованих кадрів та нарахування за ними пов'язаних виплат; непередбачуваними є податкові наслідки; виникне потреба у вирішенні питань щодо джерел покриття особливих витрат, пов'язаних із знезараженням території та працівників, придбанням відповідних засобів, перерахуванням коштів у благодійні фонди для боротьби з коронавірусом, відображення в обліку та оподаткування одержаної допомоги, компенсації на покриття подібних витрат тощо [1,45].

Серед маси ризиків, які впливають на діяльність суб'єктів господарювання, нами виділено наступні ризики для облікової системи, які є особливо назрілими в сучасних умовах господарювання:

- ✓ ризики, обумовлені обмеженнями законодавчо-нормативними актами;
- ✓ ризики зумовлені виникненням зобов'язань, які пов'язані з виробництвом та реалізацією продукції, товарів, робіт, послуг;
- ✓ ризики знецінення активів;
- ✓ ризики визнання і оцінки зобов'язань;
- ✓ ризики можливого банкрутства;
- ✓ ризики інвестування.

Ідентифікація об'єктів ризиків в системі бухгалтерського обліку в умовах впливу COVID-19 дасть можливість належним чином організувати та вести бухгалтерський облік господарських операцій. Це сприятиме зростанню ефективності використання ресурсів як самої компанії, так і споживачів, підвищить прозорість інформації для управління кожним бізнес-процесом та прийняття управлінських рішень.

Фінансова звітність та відповідні розкриття фінансової звітності повинні передати всі суттєві наслідки COVID-19. На додаток до принципу безперервної діяльності суб'єктів господарювання необхідно розглянути всі господарські процеси, які схильні до невизначеності щодо суджень і оцінок через призму бухгалтерського обліку, включаючи: бухгалтерські оцінки, оцінки справедливої вартості, знецінення активів, оцінки очікуваних кредитних втрат, бухгалтерський облік хеджування, та розкрити у фінансової звітності.

Список використаних джерел:

1. Крупка Я.Д. Бухгалтерський облік після пандемії. Сучасний стан та перспективи розвитку обліку, аналізу, аудиту, звітності і оподаткування в умовах євроінтеграції: тези доповідей II Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (м. Ужгород, 16 квітня 2020 р.). Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2020. 267 с. ISBN 978-617-7825-10-3. С. 44-46.